

ПО ИСТОИМЕНОМ РОМАНУ ВЛАДИМИРА ТАБАШЕВИЋА

ТИХО ТЕЧЕ МИССИПИ

БЕОГРАДСКО ДРАМСКО ПОЗОРИШТЕ

НЕДЕЉА, 20. ЈУН

BASED ON THE EPONYMOUS NOVEL BY VLADIMIR TABAŠEVIĆ

QUIETLY FLOWS THE MISSISSIPPI

BELGRADE DRAMA THEATRE

SUNDAY, 20ST JUNE

Режија: ИВИЦА БУЉАН
Драматизација: ИВИЦА БУЉАН и
ВЛАДИМИР ТАБАШЕВИЋ
Сценограф: АЛЕКСАНДАР ДЕНИЋ
Костимограф: НЕБОЈША ЛИПАНОВИЋ
Композитор: МИТЈА ВРХОВНИК СМРЕКАР

Direction: IVICA BULJAN
Dramatization: IVICA BULJAN
and VLADIMIR TABAŠEVIĆ
Set design: ALEKSANDAR DENIĆ
Costume design: NEBOJŠA LIPANOVIĆ
Composer: MITJA VRHOVNIK SMREKAR

Улоге Cast

АЛЕКСАНДАР ЈОВАНОВИЋ	ALEKSANDAR JOVANOVIĆ
БРАНКА КАТИЋ	BRANKA KATIĆ
ВЛАДАН МИЛИЋ	VLADAN MILIĆ
ВЕСНА ЧИПЧИЋ	VESNA ČIPČIĆ
ДУЊА СТОЈАНОВИЋ	DUNJA STOJANOVIĆ
ЈАНА МИЛОСАВЉЕВИЋ	JANA MILOSAVLJEVIĆ
МЛАДЕН СОВИЉ	MLADEN SOVIJ
МИЛОШ ПЕТРОВИЋ ТРОЈЕЦ	MILOŠ PETROVIĆ TROJEC
МИЛАН ЗАРИЋ	MILAN ZARIĆ
ВЛАДИМИР ТАБАШЕВИЋ	VLADIMIR TABAŠEVIĆ

Представа траје 2 сата и 20 минута The play is 2 hours and 20 minutes long

ПИСАЦ

Како сте са редитељем прилагодили *Тихо шече Мисисипи* театарским даскама?

– Никако. Нисмо га „прилагођавали“ у класичном смислу. Цео тим је прочитао књигу безброј пута, онда смо ту емоцију из романа пожелели да поделимо на адекватан начин. Најпре смо се сви међусобно упознали, онда смо наглас размишљали: „Ко је то Табашевић у нашем културном контексту?“, „Шта је то Мисисипи?“, „Ко ће

доћи да гледа представу, а ко не, и зашто?“ Онда смо почели да смишљамо шта ћемо с тим распеваним, распршеним текстом и – гле чуда! Нисмо знали шта нас је снашло.

Јелена Копривица: *Поносан сам што нисам дејше бојашаша* – разговор са Владимиром Табашевићем (Нова.рс, 5. 4. 2021)

Владимир Табашевић (Мостар, 1986)

Пише поезију, кратке приче, а до сада је објавио три романа: *Тихо шече Мисисипи* (2015, у ужем избору за НИН-ову награду), за који је добио регионалну награду „Мирко Ковач“, затим *Па као* (2016, у најужем избору за НИН-ову награду) и *Заблуда светио Себасијана* (2018), за који је награђен НИН-овом наградом за роман године. Објавио је пет збирки песама.

РЕДИТЕЉ

Мисисипи заокружује причу о једној држави, веку и идеји, нудећи нам поражавајући интимни биланс њиховог краја. У прози се преплићу историја и интима, лично и идеолошко, осликавајући крај једног века и распад једног друштва.

Ово је у слободној интерпретираној форми прича о одрастању једног младића, Денија, која нас деликатно води кроз тај период. Није речено експлицитно где се то одвија. Ми смо сами на пробама закључили који су делови евентуално на Јадранском мору, шта се догађа у Београду... То је све једна прекрасна творевина која нам је оставила пуно простора за уписивање наших личних жеља, страсти, меланхолије, осећаја.

Ово је у традицији и театарској и филмској и романескној један од оних сижеа који говори о одрастању, а одрастање у овим про-

сторима има неке заједничке карактеристике и за нас старије и код млађих. Заправо је обележено ратом и свим што се догађало на овим просторима. По томе смо, нажалост, другачији од наших колега у свету.

Ивица Буљан (Сињ, 1965)

Дипломирао је француски језик и компаративну књижевност на Универзитету у Загребу. Радио је као позоришни критичар, а режира од 1995. када је у Љубљани инсценирао *Име на врху језика* Паскала Кињара. Постављао је текстове Цветајева, Пазолинија, Хенрија Милера, Валсера, Елфриде Јелинек, Крлеже, Гилберта, Киша, те савремених аутора Шоваговића, Иване Сајко, Месарића, Дубравке Угрешкић, Каракаша, Оље Савичевић-Иванчевић, Војновића, Тене Штивичић. Режирао је у Словенији, САД, Немачкој, Француској, Италији, Мађарској, Португалу, Белгији, Русији, Црној Гори, Обали Слоноваче и Србији.

Био је управник Дrame Хрватског народног казалишта у Сплиту од 1998. до 2001. Саоснивач је Мини театра у Љубљани и Фестивала светског казалишта у Загребу. Добитник је више Боршникових награда, Стеријине награде, „Вјесникове“ награде „Дубравко Душин“, награда „Бранко Гавела“, „Петар Бречић“, медаље града Хаване као и највишег признања Републике Словеније на подручју уметности, награде „Прешернове закладе“. Носилац је Одликовања витеза реда уметности и књижевности Владе Француске Републике. Од 2014. управник је Дrame Хрватског народног казалишта у Загребу.

КРИТИКА

Чаробни Мисисипи

(...) Заједно су писац и редитељ радили на драматизацији, и неочекивано се успешно прозни писац отворио у односу на законитости другог медија. Сфумато слике из романа су конкретно

уобличене, реченице сведене на свакодневни говор. Зачудност и вишеслојна стварност у животу главног лика Денија овде је реконструисана позоришним средствима.

Тихо шече Мисисипи је једна жива, пребогата, смешно-тужна, безобразна представа, другачија и опуштенија од ранијих Буљанових, мислим на оне које смо овде били у прилици да видимо. Њену посебну вредност остављам за крај, а то је нова генерација младих, врхунских глумаца. То су Дуња Стојановић као мајка и Јана Милосављевић у неколико улога, суверене и дрске у глуми, као да су на сцени годинама.

Милан Зарић са топлином носи свога Денија, између слабости и грубости којом се брани. Ту су и фантастични, разиграни Милош Петровић Тројпец као отац и Младен Совиљ као очух. Па Владан Милић, Александар Јовановић и Никола Малбаша – сваки у по неколико улога. Нису баш сви почетници, али да их не раздвајамо, јер одавно се овако талентована група младих није заједно појавила на сцени. Уз прешармантне Весну Чипчић и Бранку Катић, која овом улогом званично постаје члан ансамбла БДП.

Александра Гловацки
(*Нова.рс*, 9. 4. 2021)

Громко тече Мисисипи

(...) Представа *Тихо шече Мисисипи* донела је препознатљиву Буљанову поетику, хибридну форму извођења, сплет драмског театра, перформанса, рок концерта (композитор Митја Врховник Смеркар). Игра је физички наглашена, сензуална, крцата експлицитним сексуалним садржајима, никлих на традицији неоавангарде и уметности перформанса. Сцена коју је дизајнирао Александар Денић представља конструисани хаос различитих простора, плажу, кафану, гробље, дискотеку, пољски ве-це, складишта итд. Позадину дефинишу симболи наше недавне прошлости, слика Косовке девојке и знак Радио-телевизије Београд, чинећи у тоталу сценски простор неком врстом уметничке инсталације, визуелизованог крша савремене историје.

(...) Глумци Александар Јовановић, Бранка Катић, Владан Милић, Весна Чипчић, Дуња Стојановић, Јана Милосављевић, Младен Совиљ, Милош Петровић Тројпец, Милан Зарић и Никола

Малбаша, надахнуто, енергично, често гротескно и комички продорно играју различите ликове, делом обучене у костиме живих, упадљивих боја, адекватно уклопљене у размахану и колоритну сценографију (костими Небојша Липановић). Глумци се аутоиронично играју са својим идентитетима, као и са идентитетима ликова које представљају, када Бранка Катић игра драматуршкињу Весну Чипчић, док стварна глумица Весна Чипчић после носи транспарент на коме пише да је она Весна Чипчић. Поред комичке делотворности коју има, ово решење може се тумачити и као средство истраживања природе игре и сценског присуства, што је блиско уметности перформанса. У једној сцени на позорницу излази и сам писац Табашевић, громогласно читајући део из свог романа, провокативне опсервације о српском националном идентитету. То решење је такође део наслеђа перформанс арта, где је порозна граница између појмова *бити* и *представљати*. Глумци повремено излећу у простор публике, када се пале светла у целој сали, и играју међу нама, чиме се такође разбијају конвенционалне границе извођења. Гледаоци постају симболички учесници, део представе, ритуала који безобзирно руши границе, освајајући слободе изражавања и мишљења.

Ана Тасић (*Полиџика*, 15. 4. 2021)

Бифлање концепта или најтачнија слика нас самих

Како писати о представи *Тихо шече Мисисипи*? Након што је претходном премијером БДП п(д)оказало да прати савремене европске драмске токове у мери у којој је то за само позориште

подстицајно, представом *Тихо тече Мисисипи* направљен је искорак ка савременој домаћој прози (савремених, ваљаних, домаћих драма ваљда нема?), да би се кроз поставку истоименог романа Владимира Табашевића испитао наш однос према нама самима сада, овде, увек и заувек, а као што вода (воДени је име главног јунака!) тече, тече и радња овог романа, мада нема ни д од драмске радње, али има спознаје наше историјске драме која се прелама кроз драму појединца и његове породице и заједнице шире и уже, те се, уочавајући овај потенцијал, редитељ Ивица Буљан прихвата сценске поставке романа у позоришној форми која је примерена стилу романа, која га не ломи и не тражи да буде нешто што није, већ настоји да се поигра романом и позориштем и нашом идејом о томе шта је то наше одрастање, наша домовина, наше сећање, наше емоције, наша историја и све наше, шта смо и ко смо и како се одраста и где се одраста и колико је за одрастање важно море, а колико Београд и колико су ту важни отац и мајка и Роми и избеглице и химна и школа и секс и љубав и пливање и здрав живот и алкохол и цигаре и музика и печено прасе и учитељица и оно што савремено позориште стално пледира да је најважније, а то је важно (или лажно?) сазнаје о нама и нашем друштву, нашој историји, нашим ратовима, обичајима, нашој литератури, нашем језику, а како све то да стане у једну представу према истоименом роману питање је на које је редитељ одговорио тако што је у један исти простор који представља и сан једног дечака и више сасвим реалних про-

стора убацио сценографију Александра Денића, у којој је пластична бела столица увек пластична бела столица, као што је и циновска патка на надувавање увек патка на надување и онда се та патка и пуно белих, пластичних столица сударе и створе нешто чудесно и необично, а гледали смо више таквих представа сценографа Денића и увек овај принцип „упали“, увек те праве ствари, те праве столице и прави столови и праве правцате картонске кутије за паковање банана и роштиљ који се пуши, све то на сцени постаје истовремено јако реално и веома театрално и даје од самог почетка снажан позоришни утисак и атмосферу која се надопуњује живом свирком и оним најважнијим, а то је како се игра представа и како почиње представа, а она почиње и пре него што је почела, јер су глумци на сцени ту и пре него што смо ми као публика ушли, а светло је упаљено и док се ми смештамо, они се врте и као нешто раде, а ми их гледамо с благом неверицом и питамо се да ли они нас чекају или ми чекамо њих и онда почне песма „Тихо тече Мисисипи“ коју изводи Весна Чипчић, а зна се да песма подиже енергију на почетку представе, која почиње на мору у време када је главни јунак тек био у мамином стомаку, а отац изигравао неког фрајера, а мајка бесну домаћицу, а њихов кум швалера који жури по плажи некакву познату списатељицу, Весну Чипчић, коју игра глумица Бранка Катић (не, нисам погрешила, стварно је тако) и онда ту увиђамо то племенито спрдање са нама, нашим разумевањем и памћењем, нашом ангажованошћу, нашим разумевањем позоришта, литературе, јер се све доводи на питање: шта је простор игре и шта је тема представе и ко одакле долази у представи и чему служи писац у представи, да се игра његов текст или да он у представи игра, ко ту шта игра, јер је само извесно да Табашевић игра Табашевића који изађе из публике и чита свој роман док га глумци не најуре са позорнице и ми помислимо да је стварно доста читања и да ћемо се вратити представи, али онда они навале да читају тамо где је Табашевић стао и ми се у чуду чудимо и питамо се зашто Бранка Катић игра Весну Чипчић, када и Весна Чипчић већ игра Весну Чипчић и како се зову остали ликови које играју други глумци (Александар Јовановић, Владан Милић, Дуња Стојановић, Јана Милосављевић, Младен Совиљ, Милош Петровић Тројпец, Милан Зарић, Никола Малбаша) који

се стално међусобно преплићу (ликови и њихови актери, то јест глумци) намерно и тенденциозно као што се у нашем сећању преплићу ближа и даља прошлост, садашњост натопљена искуствима прошлости и погрешно наученим лекцијама у животној школи и жељама, жељама, жељама, и као што ми сасвим сигурно знамо како нам се, када и зашто распала земља, какве с тим везе има Бој на Косову, филм (или нема?) и слика Уроша Предића „Косовка девојка“ и вињак и логотипи неких драгих фирми и уопште колико је наше сећање релативно и колико ми, у ствари, појма немамо о распаду наше земље, о нашој одговорности за нашу земљу и наше позориште, и о томе шта има, а шта нема смисла, да ли има смисла скинути на сцени глумицу или приказивати секс, секс и пуно секса, натаћи учитељицу и маму на знате-већ-где или натаћи човека-прасета на ражањ или усред представе запевати некада чувене хитове или отерати са позорнице Роме који краду (јер шта раде Роми у нашим стереотипним представама осим што лажу, гатају у длан и краду и

наравно смрде [Sic!]) или се правити да немамо ништа против избеглица (и Рома?) осим што их не желимо у нашој близини и док се ово перманентно безобразно и духовито поигравање са свим и свачим развија, а представа развучи (јер треба то све у њу да стане!), а ви почињете да се питате када је ова представа почела и хоће ли се икада завршити и да ли је ово још једно бифлање редитељског концепта + ега или је ипак тачна, најтачнија слика нас самих, нашега времена и истоименог романа и хоће ли се ова развучена представа (као што је развучен и живот) већ једном завршити или ћемо сви остати њени заробљеници као што смо заробљеници ових сталних историјских заокрета који нас годинама (деценијама!), заокрет по заокрет, држе у зачараном кругу из кога нико не може изаћи јер излаза нема, осим да се одлучи да се стави тачка, као што се тачка ставља на крај реченице.

Марина Миливојевић Мађарев (Време, 15. 4. 2021)

WRITER

VLADIMIR TABAŠEVIĆ (MOSTAR, 1986)

Publishes poetry, short stories, and novels: *Quietly Flows the Mississippi* (2015, shortlisted for the NIN Award and the winner of the regional Mirko Kovač Award), *Sort Of* (2016, shortlisted for the NIN Award), and *The Delusion of Saint Sebastian* (2018, winner of the NIN Award). He published five poetry collections.

DIRECTOR

Quietly Flows the Mississippi closes off a story of one country, one century, and one idea, giving us a negative result of their end. This narrative mixes history and intimacy, private and ideological, painting the end of an era and the breakup of society.

IVICA BULJAN (SINJ, 1965)

Graduated French Language and Comparative Literature from the University of Zagreb. He worked as a theatre critic. His theatre directing career began in 1995 when he staged Pascal Quignard's *The Name on the Tip of the Tongue* in Ljubljana. He staged productions based on texts by Tsvetaeva, Pasolini, Müller, Walser, Jelinek, Krleža, Guibert, and Kiš, as well as contemporary authors like Šovagović, Sajko, Mesarić, Ugrešić, Karakaš, Savičević-Ivančević, Vojnović, and Štivičić. He has directed in Slovenia, the USA, Germany, France, Italy, Hungary, Portugal, Belgium, Russia, Montenegro, Ivory Coast, and Serbia.

He was the director of Drama at the Croatian National Theatre of Split from 1998 to 2001. He co-founded the Mini Theatre in Ljubljana and the World Theatre Festival in Zagreb. He is a multiple-time winner of the Borštnik Award, the Sterijino Pozorje Award, the Vjesnik Award, Dubravko

Dujšin Award, Branko Gavella Award, Petar Brečić Award, the City of Havana Award, as well as the highest accolade of the Republic of Slovenia in the field of art, the Prešern Foundation Award for performing arts. He is the holder of the Order of Arts and Letters of the French Republic. He has been the Director of Drama at the Croatian National Theatre in Zagreb.

REVIEWS

(...) The writer and the director worked together on the dramatization, and the former successfully entered the laws of another medium. The sfumato images from the novel are concretely shaped and the sentences are reduced to everyday speech. The astonishment and multi-layered reality in the life of the protagonist Deni is reconstructed here using theatrical means.

(...) *Quietly Flows the Mississippi* is a lively, rich, simultaneously comic and sad, as well as a rude performance, quite different and more relaxed

when compared to the former Buljan productions, at least those we had the opportunity to see here. I will accentuate what is the most special about it for the end, and that is a new generation of young, amazing actors. These are Dunja Stojanović as the mother and Jana Milosavljević in several roles, both acting sovereignly and daringly as if they have been on the stage for years.

Aleksandra Glovacki (Nova.rs, 9th April 2021)

LOUDLY FLOWS THE MISSISSIPPI

(...) *Quietly Flows the Mississippi* brings forward Buljan's well-known poetics, a hybrid mixture of performance, drama theater, show-piece, and rock concert (composed by Mitja Vrhovnik Smrekar). The play is physical, sensual, full of explicit sexual content, based on the tradition of the neo-avant-garde, and the art of performance. The stage, designed by Aleksandar Denić, represents a constructed chaos of different spaces – a beach, a café, a cemetery, a disco, an outdoor toilet, a warehouse, etc. The background is defined by the symbols of our recent past – the image of a Kosovo girl and the logo of Radio Television Belgrade – turning the stage into a kind of an art installation, a visualized rubble of modern history.

(...) The actors, Aleksandar Jovanović, Branka Katić, Vladan Milić, Vesna Čipčić, Dunja Stojanović, Jana Milosavljević, Mladen Sovilj, Miloš Petrović Trojpec, Milan Zrnić, and Nikola Malbaša, play different characters in an inspiring, energetic, often grotesque and comic manner, partially wearing loud costumes, properly combined with a brandish and colorful scene design (costumes were designed by Nebojša Lipanović). The actors play with their own identities in a self-ironic manner, as well as other people they play, such as Branka Katić portraying the dramaturge Vesna Čipčić, while the real actor Vesna Čipčić later holds a banner saying that she is, in fact, Vesna Čipčić.

Ana Tasić (*Politika*, 15th April 2021)

